

**ЗАТВЕРДЖЕНО**

**Наказ директора  
Тренінгового центру  
прокурорів України  
22 вересня 2026 року № 427**

**ПРОГРАМА  
ПЕРВИННОЇ ПІДГОТОВКИ  
ПРОКУРОРА – СТАЖИСТА ОКРУЖНОЇ ПРОКУРАТУРИ**

**Київ – 2026**

## ЗМІСТ

|                                                           |    |
|-----------------------------------------------------------|----|
| I. Загальні положення.....                                | 3  |
| II. Навчальні модулі.....                                 | 7  |
| 1. Основи права ЄС і застосування практики ЄСПЛ.....      | 7  |
| 2. Організація роботи в органах прокуратури.....          | 11 |
| 3. Процесуальне керівництво досудовим розслідуванням..... | 18 |
| 4. Підтримання публічного обвинувачення в суді.....       | 40 |
| 5. Нагляд за дотриманням законів у місцях несвободи.....  | 49 |
| 6. Представництво інтересів держави в суді.....           | 52 |

## **I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ**

Програму первинної підготовки прокурора – стажиста окружної прокуратури (далі – Програма) підготовлено відповідно до положень Закону України «Про прокуратуру» (в редакції від 31.03.2023 № 1697-VII) та Порядку проходження первинної підготовки прокурора – стажиста окружної прокуратури (погоджено рішенням Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів від 14.06.2023 № 60-зп23 і затверджено наказом директора Тренінгового центру прокурорів України від 20.06.2023 № 134), у яких визначено загальні засади й основні положення організації проходження первинної підготовки прокурором – стажистом окружної прокуратури (далі – прокурор-стажист).

### **Мета і завдання Програми**

Метою Програми є організаційно-методичне забезпечення належної професійно орієнтованої теоретичної підготовки прокурора-стажиста для самостійного виконання ним функцій прокуратури та завдань на посаді прокурора окружної прокуратури.

Основне завдання Програми – набуття прокурором-стажистом професійних знань та умінь, необхідних для належного виконання повноважень прокурора: приймати законні, обґрунтовані та справедливі рішення; забезпечувати реалізацію прав і свобод учасників кримінального провадження; дотримуватися норм прокурорської етики; усвідомлювати роль прокурора у демократичному суспільстві, інтегрованому в міжнародне середовище; застосовувати у професійній діяльності вимоги законодавства щодо роботи з документами та відомостями (інформацією), які становлять таємницю, що охороняється законом.

Зокрема, прокурор-стажист повинен усвідомлювати завдання прокуратури щодо забезпечення діяльності з виконання покладених функцій для захисту прав і свобод людини, загальних інтересів суспільства та держави, що ґрунтуються на засадах:

- верховенства права й визнання людини, її життя і здоров'я, честі та гідності, недоторканності й безпеки найвищою соціальною цінністю;
- законності, справедливості, неупередженості й об'єктивності;
- територіальності;
- презумпції невинуватості;
- незалежності, що передбачає наявність гарантій від незаконного політичного, матеріального чи іншого впливу на прокурора щодо прийняття ним рішень під час виконання службових обов'язків;
- політичної нейтральності прокуратури;
- недопустимості незаконного втручання прокуратури у діяльність органів законодавчої, виконавчої та судової влади;

- поваги до незалежності суддів, що передбачає заборону публічного висловлювання сумнівів стосовно правосудності судових рішень поза межами процедури їх оскарження у порядку, передбаченому процесуальним законом;
- прозорості діяльності прокуратури, що забезпечується відкритим і конкурсним зайняттям посади прокурора, вільним доступом до інформації довідкового характеру, наданням на запити інформації, якщо законом не встановлено обмежень щодо її надання;
- неухильного дотримання вимог професійної етики та поведінки.

Також прокурор-стажист має розвинути логічність і структурованість мислення й уміти застосовувати отримані знання та вміння у практичній діяльності.

Упродовж первинної підготовки прокурор-стажист повинен набути та/або вдосконалити вміння:

- застосовувати принципи професійної етики;
- виконувати вимоги та дотримуватися обмежень, передбачених законодавством у сфері запобігання корупції;
- забезпечувати дотримання прав сторін та інших учасників процесу й виконання ними обов'язків;
- аналізувати й вирішувати правові ситуації;
- налагоджувати комунікацію в колективі прокуратури;
- приймати рішення на основі Конституції України та законів України на підставі принципу верховенства права, згідно з яким людина, її права та свободи визнаються найвищими цінностями й визначають зміст і спрямованість діяльності держави, а також відповідно до обставин справи на підставі фактів і доказів, виконуючи всі процесуальні вимоги;
- досліджувати й оцінювати у сукупності докази, їхню належність, допустимість, достовірність, достатність і взаємозв'язок;
- формулювати та мотивувати рішення, ухвалені на основі підтверджених доказами обставин, з'ясованих повною мірою і всебічно;
- складати процесуальні документи;
- застосовувати в роботі інформаційні технології, а також постійно навчатися та самовдосконалюватися;
- застосовувати знання про організаційно-правову структуру органів судової влади та прокуратури;
- складати листи-запити, надавати відповіді для надсилання до органів державної влади та місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства стосовно питань, пов'язаних із діяльністю прокуратури;
- користуватися Єдиним реєстром досудових розслідувань (далі – ЄРДР), іншими державними реєстрами, електронними базами даних;
- застосовувати норми права (матеріального та процесуального);
- застосовувати юридичну аргументацію, виявляти проблеми правового регулювання;

- логічно, критично та системно аналізувати документи, розуміти їхній правовий характер і значення;
- надавати роз'яснення з правових питань, зокрема щодо можливих способів захисту прав та інтересів держави і громадян;
- виступати перед аудиторією (ораторське мистецтво).

### **Зміст та умови первинної підготовки прокурора-стажиста**

Програма первинної підготовки складається з 6 (шести) навчальних модулів.

Навчальні модулі:

1. Основи права ЄС і застосування практики ЄСПЛ.
2. Організація роботи в органах прокуратури.
3. Процесуальне керівництво досудовим розслідуванням.
4. Підтримання публічного обвинувачення в суді.
5. Нагляд за додержанням законів у місцях несвободи.
6. Представництво інтересів держави в суді.

Кожний навчальний модуль передбачає відповідні тематики навчання прокурорів-стажистів.

Навчання за тематиками вказаних модулів здійснюється у формах тренінгів (онлайн і/або очно) чи самостійного опрацювання матеріалу на платформі дистанційного навчання «Портал дистанційного навчання» Тренінгового центру прокурорів України (далі – Портал дистанційного навчання) та на платформі «HELP» Ради Європи.

Тренінг – одна з основних форм реалізації кожного навчального модуля Програми. Під час тренінгу можуть бути застосовані такі, зокрема, методи, як: мінілекція, демонстрація, модерована дискусія, відеоаналіз, мозковий штурм, рольова гра, робота в малих групах, кейс-метод.

Після опрацювання кожного навчального модуля прокурор-стажист проходить підсумковий контроль у формі тестування.

До підсумкового контролю не допускаються прокурори-стажисти, які:

- не дотримувалися розкладу навчального заходу відповідно до Програми за очною та онлайн-формами навчання (наявність аудіо- та відеозв'язку з тренером під час онлайн-сесій є обов'язковою умовою участі в навчальному заході);
- не виконали всі завдання під час очних та/або онлайн сесій;
- не виконали всі завдання під час самостійного опрацювання на Порталі дистанційного навчання.

Тестові запитання формулюються державною мовою та складаються із основи (тексту запитання), ключа (тексту правильного варіанта відповіді на запитання) і трьох дистракторів (текстів неправильних варіантів відповідей на запитання).

Тренінговий центр прокурорів України (далі – ТЦПУ) забезпечує опрацювання результатів тестування з використанням програмного комплексу,

що дає змогу в автоматичному режимі здійснити обчислення правильних відповідей і визначити кількість балів, набрану кожним прокурором-стажистом.

Обчислення результатів тестування здійснюється за такою методикою:

- усього передбачено 20 тестових запитань;
- правильна відповідь на одне тестове запитання – 5 балів;
- неправильна відповідь на одне тестове запитання – 0 балів;
- ненадання відповіді на одне тестове запитання – 0 балів.

Максимально можливий бал за результатами тестування – 100.

Тривалість тестування становить 45 хвилин, після спливу яких результати тестування обробляє програмний комплекс.

Повторне тестування не допускається (виняток становлять випадки, коли під час тестування стався технічний збій, що унеможливило встановлення відповідного результату).

## II. НАВЧАЛЬНІ МОДУЛІ

### 1. ОСНОВИ ПРАВА ЄС І ЗАСТОСУВАННЯ ПРАКТИКИ ЄСПЛ

| № з/п                       | Тематика навчального заходу      | Всього годин за очною та онлайн формами навчання | Всього годин за дистанційною формою навчання | Всього годин |
|-----------------------------|----------------------------------|--------------------------------------------------|----------------------------------------------|--------------|
| 1.1                         | Вступ до ЄКПЛ                    |                                                  | 8                                            | 8            |
| 1.2                         | Досудове розслідування та ЄКПЛ   |                                                  | 8                                            | 8            |
| 1.3                         | Заборона неналежного поводження  |                                                  | 8                                            | 8            |
| 1.4                         | Основи права Європейського Союзу |                                                  | 12                                           | 12           |
| <b>ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ</b> |                                  |                                                  |                                              | 1            |
| <b>Всього:</b>              |                                  |                                                  | <b>36</b>                                    | <b>37</b>    |

#### 1.1. Дистанційний курс «Вступ до ЄКПЛ»

Прокурор-стажист повинен опрацювати матеріали та виконати усі завдання, розміщені на платформі «HELP» Ради Європи.

**Мета:** ознайомитися з основними поняттями ЄКПЛ, складом, функціонуванням і процедурою розгляду справ у ЄСПЛ.

**За результатами проходження тренінгу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про:**

- структуру ЄКПЛ, зокрема й права, свободи та протоколи до неї;
- тлумачення ЄКПЛ, відповідальні органи за контроль її виконання;
- підстави застосування практики ЄСПЛ у діяльності прокурора;
- релевантне застосування положень ЄКПЛ і практики ЄСПЛ;
- заходи загального й індивідуального характеру щодо виконання рішень ЄСПЛ і ролі прокуратури в цьому процесі;

**уміння та навички:**

- визначати підстави застосування норм ЄКПЛ і практики ЄСПЛ;
- вчиняти дії, спрямовані на виконання рішень ЄСПЛ.

**Зміст програми тренінгу**

1. Структура ЄКПЛ.
2. Права і свободи, передбачені ЄКПЛ.
3. Тлумачення ЄКПЛ.
4. ЄКПЛ у національному правопорядку.

**1.2. Дистанційний курс «Досудове розслідування та ЄКПЛ»**

Прокурор-стажист повинен опрацювати матеріали та виконати усі завдання, розміщені на платформі «HELP» Ради Європи.

**Мета:** набути знання, уміння і навички розуміння вимог різних статей ЄКПЛ та їх застосування на досудовій стадії кримінального провадження.

**За результатами проходження дистанційного курсу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про:**

- стандарти прав людини, що регулюють використання різних методів досудового розслідування;
- стандарти щодо застосування запобіжного заходу у виді тримання під вартою під час досудового розслідування та умов поводження з особами, які тримаються під вартою;
- гарантії справедливого судового розгляду, що стосуються досудової стадії кримінального провадження;
- вимоги до проведення ефективного розслідування ймовірних порушень певних статей ЄКПЛ;

**уміння та навички:**

- застосовувати стандарти Ради Європи з дотримання прав і свобод людини у кримінальному провадженні та забезпечення ефективного розслідування.

### **Зміст програми дистанційного курсу**

1. Негласні слідчі (розшукові) дії.
2. Обшук.
3. Затримання.
4. Поводження з особами, позбавленими свободи.
5. Справедливе судочинство.
6. Ефективне досудове розслідування.

### **1.3. Дистанційний курс «Заборона неналежного поведження»**

Прокурор-стажист повинен опрацювати матеріали та виконати усі завдання, розміщені на платформі «HELP» Ради Європи.

**Мета:** набути знання, уміння і навички застосування стандартів, що стосуються заборони неналежного поведження.

**За результатами проходження дистанційного курсу прокурор-стажист має отримати:**

#### **знання про:**

- сферу застосування ст. 3 «Право на життя» ЄКПЛ;
- поняття катування: інтенсивність, намір, мета;
- поняття нелюдського поведження та поведження, що принижує гідність;
- позитивні та негативні обов'язки держави щодо забезпечення дотримання ст. 3 «Заборона катувань, нелюдського і такого, що принижує гідність, поведження та покарання» ЄКПЛ;
- матеріальний і процесуальний аспекти ст. 3 «Заборона катувань, нелюдського і такого, що принижує гідність, поведження та покарання» ЄКПЛ;
- стандарти ефективного розслідування випадків катувань, нелюдського і такого, що принижує гідність, поведження та покарання;

#### **уміння та навички:**

- застосовувати положення ст. 3 «Заборона катувань, нелюдського і такого, що принижує гідність, поведження та покарання» ЄКПЛ і практику ЄСПЛ у професійній діяльності;
- визначати мінімальний рівень жорстокості;
- визначати необхідний обсяг слідчих дій відповідно до стандартів ефективного розслідування згідно з практикою ЄСПЛ;
- застосовувати Стамбульський протокол (методику розслідування й документування катувань та інших видів жорстокого, нелюдського і такого, що принижує гідність, поведження та покарання).

### **Зміст програми дистанційного курсу**

1. Нормативно-правова база та поняття.

2. Ефективне (процесуальне) реагування на неналежне поведження та боротьба з безкарністю.
3. Неналежне поведження в місцях позбавлення волі.
4. Застосування сили як засобу стримування.
5. Неналежне поведження поза контекстом примусу.
6. Право на неналежне поведження та суміжні права.
7. Неналежне поведження в умовах збройного конфлікту.

#### **1.4. Дистанційний курс «Основи права Європейського Союзу»**

Прокурор-стажист повинен опрацювати матеріали та виконати всі завдання до дистанційного курсу, розміщеного на Порталі дистанційного навчання ТЦПУ.

**Мета:** сформувати у прокурорів-стажистів розуміння права Європейського Союзу як специфічної та унікальної наднаціональної правової системи, а також допомогти зрозуміти архітектуру організаційної системи ЄС, розподіл компетенцій між ЄС і державами-членами, механізми захисту цінностей та основоположних прав у Союзі, порядок застосування права ЄС у національних правопорядках, в тому числі у правопорядку України.

**За результатами проходження дистанційного курсу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про:**

- правову природу та інституції Європейського Союзу;
- джерела права ЄС і їхньої дії в національному правопорядку;
- основні принципи права ЄС;
- особливості імплементації норм права ЄС у судову практику України;

**уміння та навички:**

- орієнтуватися в системі джерел і сфері дії права ЄС;
- визначати випадки застосування права ЄС у національному провадженні;
- аналізувати рішення Суду ЄС і застосовувати їх у юридичній практиці.

**Зміст програми дистанційного курсу**

1. Джерела та принципи права ЄС: структура, основоположні договори, нормативні акти.
2. Інституції ЄС та їх повноваження: законодавчий процес, роль Суду ЄС.
3. Адаптація, пряма дія і пріоритет права ЄС; взаємодія з правом Ради Європи та ЄКПЛ.

## 2. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ В ОРГАНАХ ПРОКУРАТУРИ

| № з/п                       | Тематика навчального заходу                                                                                     | Всього годин за очною та онлайн формами навчання | Всього годин за дистанційною формою навчання | Всього годин |
|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|----------------------------------------------|--------------|
| 2.1                         | Загальні засади організації роботи в органах прокуратури                                                        | 3                                                |                                              | 3            |
| 2.2                         | Тайм-менеджмент і самоорганізація: покращення особистої та професійної результативності шляхом управління часом |                                                  | 4                                            | 4            |
| 2.3                         | Особливості організації роботи з розгляду звернень і запитів в органах прокуратури                              | 3                                                |                                              | 3            |
| 2.4                         | Забезпечення доступу до публічної інформації                                                                    | 3                                                |                                              | 3            |
| 2.5                         | Професійна етика прокурора                                                                                      |                                                  | 4                                            | 4            |
| 2.6                         | Дотримання вимог антикорупційного законодавства                                                                 |                                                  | 4                                            | 4            |
| 2.7                         | Командна робота в прокуратурі. Налагодження комунікативної взаємодії в колективі прокуратури                    |                                                  | 8                                            | 8            |
| 2.8                         | Система електронного документообігу органів прокуратури України (СЕД)                                           |                                                  | 4                                            | 4            |
| <b>ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ</b> |                                                                                                                 |                                                  |                                              | 1            |

|                |          |           |           |
|----------------|----------|-----------|-----------|
| <b>Всього:</b> | <b>9</b> | <b>24</b> | <b>34</b> |
|----------------|----------|-----------|-----------|

## **2.1. Тренінг «Загальні засади організації роботи в органах прокуратури»**

**Мета:** оволодіти знаннями про основні засади організації роботи органів прокуратури й особливості її складників.

**За результатами проходження тренінгу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про:**

- принципи єдності системи прокуратури України;
- підпорядкування прокурорів, виконання наказів, вказівок та інших організаційно-управлінських рішень;
- організаційно-правові форми контролю в органах прокуратури;

**уміння та навички:** правильно й ефективно організовувати роботу прокурора окружної прокуратури.

**Зміст програми тренінгу**

1. Правові засади й принципи організації роботи органів прокуратури.
2. Управлінські рішення: поняття, види, особливості їхнього змісту.
3. Планування роботи в органах прокуратури.
4. Організаційно-правові форми контролю в органах прокуратури.

## **2.2. Дистанційний курс «Тайм-менеджмент і самоорганізація: покращення особистої та професійної результативності шляхом управління часом»**

Прокурор-стажист повинен опрацювати матеріали та виконати всі завдання до дистанційного курсу, розміщеного на Порталі дистанційного навчання ТЦПУ.

**Мета:** сформувати навички застосування методів, підходів і принципів управління часом шляхом ефективного цілепокладання, планування та організації діяльності, самоконтролю і самомотивації для підвищення власної та командної ефективності, найоптимальнішого використання робочого часу та часу для самовдосконалення і розвитку як фахівця та особистості.

**За результатами проходження дистанційного курсу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про:**

- поняття та основні принципи тайм-менеджменту;
- методи організації робочого часу та раціонального використання часових ресурсів;
- інструменти тайм-менеджменту для забезпечення професійного й особистісного розвитку та кар'єрного зростання;

**уміння та навички:**

- опановувати основні види хронометражу часу, алгоритми інвентаризації та аналіз часових ресурсів;
- визначати власний стиль покращення ефективності використання часу на основі хронотипу особистості та індивідуальних біоритмів;
- оволодівати раціональними та дієвими технологіями, прийомами й інструментами тайм-менеджменту;
- сформувати оптимальний розпорядок дня на основі наукових рекомендацій і кращих практик.

**Зміст програми дистанційного курсу**

1. Час як стратегічний ресурс прокурорської діяльності.
2. Принципи, методи й інструменти управління робочим та особистим часом прокурора.
3. Мистецтво раціонального розподілу індивідуального часу.
4. Переваги системної самоорганізації в роботі прокурора.

**2.3. Тренінг «Особливості організації роботи з розгляду звернень і запитів в органах прокуратури»**

**Мета:** оволодіти знаннями про організацію роботи органів прокуратури із розгляду звернень і запитів.

**За результатами проходження тренінгу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про:**

- об'єктивний, всебічний і своєчасний розгляд звернень і запитів;
- перевірку викладених у них фактів, вжиття заходів для поновлення порушених прав громадян;
- прийняття рішень відповідно до вимог законодавства;

**уміння та навички:**

- здійснювати реєстрацію та розгляд звернень і запитів;
- надавати на них відповіді, дотримуватися строків їх розгляду.

**Зміст програми тренінгу**

1. Організація роботи з розгляду звернень і запитів в органах прокуратури.
2. Особливості розгляду окремих категорій звернень і запитів в органах прокуратури.

#### **2.4. Тренінг «Забезпечення доступу до публічної інформації»**

**Мета:** оволодіти знаннями про організацію роботи органів прокуратури із забезпечення доступу до публічної інформації.

**За результатами проходження тренінгу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про:**

- оприлюднення публічної інформації, що перебуває у володінні органів прокуратури;
- розгляд запитів на інформацію у строки та в порядку, визначені в чинному національному законодавстві;

**уміння та навички** забезпечувати доступ до публічної інформації з дотриманням порядку її оприлюднення.

#### **Зміст програми тренінгу**

1. Організація роботи з питань забезпечення доступу до публічної інформації та порядок її оприлюднення.
2. Захист персональних даних під час розгляду запитів на публічну інформацію.

#### **2.5. Дистанційний курс «Професійна етика прокурора»**

Прокурор-стажист повинен опрацювати матеріали та виконати всі завдання до дистанційного курсу, розміщеного на Порталі дистанційного навчання ТЦПУ.

**Мета:** оволодіти знаннями про стандарти прокурорської етики; розвинути вміння реалізовувати положення Кодексу професійної етики та поведінки прокурорів на практиці й під час вирішення етичних дилем, які можуть виникати у процесі виконання службових обов'язків і в позаслужбовий час.

**За результатами проходження дистанційного курсу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про:**

- правила поведінки прокурора під час виконання службових обов'язків і в позаслужбовий час;

- сутність обмежень, які застосовуються до прокурорів відповідно до Кодексу професійної етики та поведінки прокурорів;

**уміння та навички:**

- вибудовувати свою поведінку відповідно до принципів і стандартів прокурорської етики, вирішувати етичні дилеми, виявляти порушення основних принципів прокурорської етики;
- мати здатність обирати варіант поведінки, який дасть змогу в професійній діяльності проявляти незалежність, тактовність, уникати позапрофесійних стосунків, взаємодіяти зі ЗМІ та в колективі.

**Зміст програми дистанційного курсу**

1. Професійна поведінка та верховенство права.
2. Міжнародні та європейські норми.
3. Етика для прокурорів.

**2.6. Дистанційний курс «Дотримання вимог антикорупційного законодавства»**

Прокурор-стажист повинен опрацювати матеріали та виконати всі завдання до дистанційного курсу, розміщеного на Порталі дистанційного навчання ТЦПУ.

**Мета:** опанувати основи антикорупційної культури та заходи запобігання корупційним діянням і правопорушенням, пов'язаним із корупцією; сформулювати уміння застосовувати норми антикорупційного законодавства.

**За результатами проходження дистанційного курсу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про:**

- правове регулювання запобігання корупції;
- механізми запобігання конфлікту інтересів і проявів корупції;
- обмеження антикорупційного законодавства щодо одержання подарунків;
- порядок подання декларації;
- проходження таємної перевірки доброчесності прокурора;

**уміння та навички:**

- визначати сутність корупції;
- визначати поведінку, що створює ризики розвитку корупції;
- вибудовувати свою поведінку відповідно до антикорупційних вимог, пов'язаних зі статусом прокурора; запобігати конфлікту інтересів і врегульовувати його, декларувати майно, правильно подавати декларацію доброчесності прокурора.

### **Зміст програми дистанційного курсу**

1. Запобігання конфлікту інтересів і корупції.
2. Обмеження антикорупційного законодавства щодо одержання подарунків.
3. Декларування.
4. Таємна перевірка доброчесності прокурора.

### **2.7. Дистанційний курс «Командна робота в прокуратурі. Налагодження комунікативної взаємодії в колективі прокуратури»**

Прокурор-стажист повинен опрацювати матеріали та виконати всі завдання до дистанційного курсу, розміщеного на Порталі дистанційного навчання ТЦПУ.

**Мета:** сформувати й удосконалити базові гнучкі навички з питань тимбілдингу, основних правил і специфіки роботи в команді, оптимізації, покращення ефективності командної роботи під час реалізації конституційних функцій прокуратури та набути глибшого розуміння комунікативної взаємодії в колективі прокуратури.

**За результатами проходження дистанційного курсу прокурор-стажист має отримати:**

#### **знання про:**

- основні поняття групової та командної роботи, підходи до визначення команди та її ознак, норм і умов соціальної взаємодії в команді;
- теоретичні основи процесу створення та групової динаміки команди;
- характерні ознаки ефективної команди;
- синергію командної роботи; рольову структуру команди;
- основні види команд у прокурорській діяльності та особливості їх функціонування;
- стилі лідерства в команді та механізм організаційного впливу керівника під час командної організації роботи прокурорів;
- базисні поняття, форми та методи міжособистісної і групової комунікацій у діловій взаємодії прокурорів;
- специфіку вертикальних і горизонтальних комунікацій;
- переваги роботи в команді для покращення індивідуальної професійної діяльності прокурора;
- сутність та ознаки соціально-психологічного клімату в команді прокурорів;
- характеристики соціометричного статусу та поведінки особистості у групі;
- конфлікти й інші фактори, які провокують розкол у команді;

#### **уміння та навички:**

- розвивати в собі прокурорську командну ідентичність;

- швидко адаптуватися в новому колективі та виконувати свою частину роботи в загальному ритмі;
- усвідомлювати синергетичний ефект команди, вигоди й переваги командної діяльності, застосовувати їх для покращення власної роботи й надання допомоги та підтримки колегам;
- застосовувати основні методи та норми соціальної взаємодії для реалізації своєї ролі та функціонування всередині команди;
- аналізувати власну роботу та запитувати зворотний зв'язок;
- встановлювати та підтримувати міжособистісні контакти, які забезпечують успішну роботу в команді;
- гнучко застосовувати множину стилів комунікації, використовувати ефективні техніки інформаційного обміну;
- передавати інформацію без втрат і викривлень;
- переконувати колег у правильності запропонованих пропозицій і рішень, аргументувати власну думку та коригувати її відповідно до обґрунтованої позиції лідера та членів команди;
- толерантно ставитися до інших, з'ясовувати й розуміти їхню позицію; продуктивно долати комунікативні бар'єри та суперечності в діловій взаємодії;
- сприяти формуванню позитивного соціально-психологічного клімату в команді;
- конструктивно взаємодіяти в конфліктних ситуаціях і протистояти факторам, які провокують розкол команди.

### **Зміст програми дистанційного курсу**

1. Команда, теоретичні основи процесу її створення та групової динаміки.
2. Застосування методів командоутворення у процесі вирішення завдань прокуратури.
3. Синергетичний ефект роботи команди прокурорів.
4. Ефективні інструменти командної роботи та формування командного духу.
5. Форми і методи міжособистісної та групової комунікацій у діловій взаємодії прокурорів.
6. Засоби та механізми покращення ефективності комунікативної взаємодії в колективі прокуратури.
7. Методи та способи створення й підтримання здорового соціально-психологічного клімату в команді.
8. Виконання завдань, передбачених для самостійного опрацювання на Порталі дистанційного навчання.

**2.8. Дистанційний курс «Система електронного документообігу органів прокуратури України (СЕД)»**

Прокурор-стажист повинен опрацювати матеріали та виконати всі завдання до дистанційного курсу, розміщеного на Порталі дистанційного навчання ТЦПУ.

**Мета:** опанувати основи користування Системою електронного документообігу органів прокуратури України (ІС «СЕД»); сформувати уміння ефективно використовувати її функціональні можливості у професійній діяльності

**За результатами проходження дистанційного курсу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про:**

- основні функціональні можливості та інтерфейс ІС «СЕД»;
- порядок створення, опрацювання та виконання документів в ІС «СЕД»;

**уміння та навички:**

- користуватися основними функціональними можливостями ІС «СЕД»;
- створювати, опрацьовувати та виконувати документи в ІС «СЕД».

**Зміст програми дистанційного курсу**

1. Особливості інтерфейсу та налаштування робочого столу.
2. Розгляд, виконання, створення документів в ІС «СЕД».

**3. ПРОЦЕСУАЛЬНЕ КЕРІВНИЦТВО  
ДОСУДОВИМ РОЗСЛІДУВАННЯМ**

| № з/п | Тематика навчального заходу                                                                              | Всього годин за очною та онлайн формами навчання | Всього годин за дистанційною формою навчання | Всього годин |
|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|----------------------------------------------|--------------|
| 3.1   | Кваліфікація кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки та проти життя і здоров'я особи | 6                                                |                                              | 6            |

|      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |     |     |   |
|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|---|
| 3.2  | Кваліфікація кримінальних правопорушень проти власності та проти громадського порядку                                                                                                                                                                                                           | 6   |     | 6 |
| 3.3  | Кваліфікація кримінальних правопорушень проти безпеки руху і експлуатації транспорту; у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів і прекурсорів                                                                                                                     | 6   |     | 6 |
| 3.4  | Кваліфікація кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг                                                                                                                                                          | 6   |     | 6 |
| 3.5  | Процесуальне керівництво досудовим розслідуванням                                                                                                                                                                                                                                               |     | 8   | 8 |
| 3.6  | Слідчі (розшукові) дії, вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій, допит, пред'явлення особи для впізнання, пред'явлення речей для впізнання, пред'явлення трупа для впізнання, обшук, огляд, огляд трупа, слідчий експеримент, освідування особи, підстави та порядок проведення експертиз | 4,5 | 1,5 | 6 |
| 3.7  | Оперативно-розшукова діяльність і негласні слідчі (розшукові) дії                                                                                                                                                                                                                               | 4,5 | 1,5 | 6 |
| 3.8  | Планування. Докази. Доказування                                                                                                                                                                                                                                                                 | 4,5 | 1,5 | 6 |
| 3.9  | Заходи забезпечення кримінального провадження: тимчасовий доступ до речей і документів, арешт майна, тимчасове вилучення майна                                                                                                                                                                  | 4,5 | 1,5 | 6 |
| 3.10 | Повідомлення про підозру                                                                                                                                                                                                                                                                        | 4,5 | 1,5 | 6 |

|                             |                                                                                                                                                         |           |     |            |
|-----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----|------------|
| 3.11                        | Затримання. Запобіжні заходи                                                                                                                            | 4,5       | 1,5 | 6          |
| 3.12                        | Кримінальні проступки                                                                                                                                   | 6         |     | 6          |
| 3.13                        | Закінчення досудового розслідування. Відкриття матеріалів іншій стороні                                                                                 | 4,5       | 1,5 | 6          |
| 3.14                        | Звернення до суду з обвинувальним актом. Вимоги до написання обвинувального акта                                                                        | 4,5       | 1,5 | 6          |
| 3.15                        | Кримінальне провадження на підставі угод                                                                                                                | 4,5       | 1,5 | 6          |
| 3.16                        | Закриття кримінального провадження. Звільнення особи від кримінальної відповідальності                                                                  | 4,5       | 1,5 | 6          |
| 3.17                        | Основні засади ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань                                                                                           | 6         |     | 6          |
| 3.18                        | Особливості кримінального провадження щодо кримінальних правопорушень, пов'язаних із домашнім насильством, крізь призму потерпіло орієнтованих підходів |           | 8   | 8          |
| <b>ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ</b> |                                                                                                                                                         |           |     | 1          |
| <b>Всього:</b>              |                                                                                                                                                         | <b>96</b> |     | <b>113</b> |

### **3.1. Тренінг «Кваліфікація кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки та проти життя і здоров'я особи»**

**Мета:** проаналізувати законодавчі та теоретичні проблеми, пов'язані з кваліфікацією кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки та життя і здоров'я особи: стадії вчинення кримінальних правопорушень; множинність кримінальних правопорушень; кримінальні правопорушення, вчинені у співучасті; детально розглянути правові позиції Верховного Суду з окреслених проблем, судову та слідчу практику; поглибити знання про тлумачення кримінального закону та правових позицій Верховного Суду; виробити вміння правильно кваліфікувати кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки та життя і здоров'я особи.

**За результатами проходження тренінгу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про:**

- особливості кваліфікації окремих кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки, їх відмежування (розмежування) від (та) кримінальних правопорушень, пов'язаних із війною;
- особливості кваліфікації окремих кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи, їх відмежування (розмежування) від (та) суміжних кримінальних правопорушень;

**уміння та навички:**

- визначати правову кваліфікацію діянь особи у кримінальному провадженні за фактичними обставинами справи;
- складати формулу кваліфікації кримінальних правопорушень та виписувати юридичне формулювання обвинувачення за фактичними обставинами справи;
- правильно тлумачити фактичні обставини справи;
- обґрунтовувати рішення за фактичними обставинами справи з покликанням на норми Загальної та Особливої частин КК України.

**Зміст програми тренінгу**

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки.
2. Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади: особливості конструкції юридичних складів і види цього злочину.
3. Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України: аналіз юридичного складу злочину, особливості кваліфікації за сукупністю з іншими злочинами.

4. Державна зрада: аналіз юридичного складу злочину; особливості звільнення від кримінальної відповідальності особи, що вчинила державну зраду.
5. Колабораційна діяльність: особливості кваліфікації.
6. Складнощі кваліфікації кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки (статті 113, 114, 114-1, 114-2 КК України).
7. Особливості кваліфікації окремих кримінальних правопорушень проти життя.
8. Особливості кваліфікації окремих кримінальних правопорушень проти здоров'я.

### **3.2. Тренінг «Кваліфікація кримінальних правопорушень проти власності та проти громадського порядку»**

**Мета:** проаналізувати законодавчі та теоретичні проблеми, пов'язані з кваліфікацією кримінальних правопорушень проти власності та проти громадського порядку: стадії вчинення кримінальних правопорушень; множинність кримінальних правопорушень; кримінальні правопорушення, вчинені у співучасті; детально розглянути правові позиції Верховного Суду з окреслених проблем, судову та слідчу практику; поглибити знання про тлумачення кримінального закону та правових позицій Верховного Суду; виробити вміння правильно кваліфікувати кримінальні правопорушення проти власності та проти громадського порядку.

**За результатами проходження тренінгу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про:**

- особливості кваліфікації окремих кримінальних правопорушень проти власності та проти громадського порядку;
- особливості кваліфікації окремих кримінальних правопорушень, відмежування (розмежування) кримінальних правопорушень проти власності та проти громадського порядку від (та) суміжних кримінальних правопорушень;

**уміння та навички:**

- визначати правову кваліфікацію діянь особи у кримінальному провадженні за фактичними обставинами справи;
- складати формулу кваліфікації кримінальних правопорушень та виписувати юридичне формулювання обвинувачення за фактичними обставинами справи;
- правильно тлумачити фактичні обставини справи;

- обґрунтовувати рішення за фактичними обставинами справи з покликанням на норми Загальної та Особливої частин КК України.

#### **Зміст програми тренінгу**

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти власності.
2. Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень проти власності, що полягають у заволодінні чужим майном.
3. Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень проти власності, не пов'язані із заволодінням чужим майном.
4. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти громадського порядку.
5. Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень проти громадського порядку (статті 293–296 КК України).

### **3.3. Тренінг «Кваліфікація кримінальних правопорушень проти безпеки руху і експлуатації транспорту; у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів і прекурсорів»**

**Мета:** проаналізувати законодавчі та теоретичні проблеми, пов'язані з кваліфікацією кримінальних правопорушень проти безпеки руху і експлуатації транспорту, а також у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів і прекурсорів: стадії вчинення кримінальних правопорушень; множинність кримінальних правопорушень; кримінальні правопорушення, вчинені у співучасті; детально розглянути правові позиції Верховного Суду з окреслених проблем, судову та слідчу практику; поглибити знання про тлумачення кримінального закону та правових позицій Верховного Суду; виробити вміння правильно кваліфікувати кримінальні правопорушення проти безпеки руху і експлуатації транспорту, а також у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів і прекурсорів.

**За результатами проходження тренінгу прокурор-стажист має отримати:**

#### **знання про:**

- особливості кваліфікації окремих кримінальних правопорушень проти безпеки руху і експлуатації транспорту, їх відмежування (розмежування) від (та) суміжних кримінальних правопорушень;
- особливості кваліфікації окремих кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів і прекурсорів, їх відмежування (розмежування) від (та) суміжних кримінальних правопорушень;

#### **уміння та навички:**

- визначати правову кваліфікацію діянь особи у кримінальному провадженні за фактичними обставинами справи;

- складати формулу кваліфікації кримінальних правопорушень та виписувати юридичне формулювання обвинувачення за фактичними обставинами справи;
- правильно тлумачити фактичні обставини справи;
- обґрунтовувати рішення за фактичними обставинами справи з покликанням на норми Загальної та Особливої частин КК України.

### **Зміст програми тренінгу**

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту.
2. Особливості кваліфікації окремих кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації залізничного, водного і повітряного транспорту.
3. Особливості кваліфікації окремих кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації автомобільного і міського електричного транспорту.
4. Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів.
5. Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів або фальсифікованих лікарських засобів.
6. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів: аналіз юридичного складу злочину, відмежування від інших злочинів, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами.
7. Викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем; відмежування від інших злочинів, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами.
8. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту.
9. Викрадення, привласнення, вимагання обладнання, призначеного для виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, чи заволодіння ним шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем та інші незаконні дії з таким обладнанням.

### **3.4. Тренінг «Кваліфікація кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг»**

**Мета:** проаналізувати законодавчі та теоретичні проблеми, пов'язані з кваліфікацією кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та

професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг: стадії вчинення кримінальних правопорушень; множинність кримінальних правопорушень; кримінальні правопорушення, вчинені у співучасті; детально розглянути правові позиції Верховного Суду з окреслених проблем, судову та слідчу практику; поглибити знання про тлумачення кримінального закону та правових позицій Верховного Суду; виробити вміння правильно кваліфікувати кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

**За результатами проходження тренінгу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про:**

- особливості кваліфікації окремих кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг;
- особливості кваліфікації окремих кримінальних правопорушень, відмежування (розмежування) кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, від (та) суміжних кримінальних правопорушень;

**уміння та навички:**

- визначати правову кваліфікацію діянь особи у кримінальному провадженні за фактичними обставинами справи;
- складати формулу кваліфікації кримінальних правопорушень та виписувати юридичне формулювання обвинувачення за фактичними обставинами справи;
- правильно тлумачити фактичні обставини справи;
- обґрунтовувати рішення за фактичними обставинами справи з покликанням на норми Загальної та Особливої частин КК України.

**Зміст програми тренінгу**

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.
2. Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності в органах державної влади, місцевого самоврядування і юридичних особах публічного права (статті 364, 365, 368, 368-2, 369, 369-2 КК України).
3. Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності в юридичних особах приватного права (статті 364-1, 365-1, 368-3 КК України).

4. Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності в юридичних особах як публічного, так і приватного права (статті 366, 367, 370 КК України).
5. Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг (статті 365-2, 368-4 КК України).

### **3.5. Дистанційний курс «Процесуальне керівництво досудовим розслідуванням»**

Прокурор-стажист повинен опрацювати матеріали та виконати всі завдання до дистанційного курсу, розміщеного на Порталі дистанційного навчання ТЦПУ.

**Мета:** опанувати основи процесуального керівництва досудовим розслідуванням; сформувати уміння застосовувати норми кримінального процесуального законодавства під час організації та здійснення досудового розслідування.

**За результатами проходження дистанційного курсу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про:**

- основні засади організації та планування досудового розслідування;
- порядок застосування заходів забезпечення кримінального провадження;
- особливості проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій;
- процесуальні дії та рішення прокурора на стадії досудового розслідування;

**уміння та навички:**

- організовувати та здійснювати процесуальне керівництво досудовим розслідуванням;
- взаємодіяти з органами досудового розслідування;
- застосовувати заходи забезпечення кримінального провадження та проводити оцінювання їх законності;
- приймати процесуальні рішення відповідно до вимог кримінального процесуального законодавства.

**Зміст програми дистанційного курсу**

1. Організація та планування досудового розслідування. Взаємодія з органами досудового розслідування.
2. Особливості застосування заходів забезпечення.
3. Особливості проведення окремих слідчих дій.
4. Процесуальні дії та рішення.

### **3.6. Тренінг «Слідчі (розшукові) дії, вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій, допит, пред'явлення особи для впізнання, пред'явлення речей для впізнання, пред'явлення трупа для впізнання, обшук, огляд, огляд трупа, слідчий експеримент, освідкування особи, підстави та порядок проведення експертиз»**

**Мета:** оволодіти знаннями про мету, підстави, процесуальний порядок та особливості проведення слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні, набуті відповідні практичні навички.

**За результатами проходження тренінгу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про:**

- поняття, підстави та процесуальний порядок проведення слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні;
- особливості, методики і тактики проведення слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні;
- структуру, зміст і вимоги до складання процесуальних документів під час проведення слідчих (розшукових) дій;

**уміння та навички:**

- визначати необхідність проведення слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні, організовувати їхнє проведення та за необхідності проводити слідчі (розшукові) дії, а також брати участь у проведенні слідчих (розшукових) дій;
- володіти тактикою і методикою проведення слідчих (розшукових) дій, складати необхідні процесуальні документи, а саме: клопотання про проведення слідчих (розшукових) дій, протоколи слідчих (розшукових) дій, постанови про призначення експертиз у кримінальному провадженні.

**Зміст програми тренінгу**

1. Поняття слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні та вимоги до їх проведення.
2. Допит підозрюваного, потерпілого і свідка у кримінальному провадженні. Підстави та процесуальний порядок проведення, методика і тактика.
3. Пред'явлення особи для впізнання, пред'явлення речей для впізнання, пред'явлення трупа для впізнання у кримінальному провадженні. Процесуальний порядок, методика і тактика проведення.
4. Огляд місцевості, приміщення, речей, документів і комп'ютерних даних. Огляд трупа. Проведення освідкування особи у кримінальному провадженні. Процесуальний порядок, методика і тактика проведення.

5. Підстави, процесуальний порядок та особливості проведення обшуку, слідчого експерименту у кримінальному провадженні.
6. Підстави і процесуальний порядок призначення експертиз у кримінальному провадженні. Види експертиз та особливості їх призначення. Вимоги до складання процесуальних документів під час проведення слідчих (розшукових) дій.

#### **Самостійна робота на платформі дистанційного навчання**

Прокурор-стажист повинен опрацювати матеріали та/або виконати завдання, розміщені на платформі дистанційного навчання «Портал дистанційного навчання» Тренінгового центру прокурорів України.

### **3.7. Тренінг «Оперативно-розшукова діяльність і негласні слідчі (розшукові) дії»**

**Мета:** оволодіти знаннями про оперативно-розшукову діяльність у контексті її важливості для кримінального провадження, співвідношення негласних слідчих (розшукових) дій та оперативно-розшукових заходів і передбачених законом повноважень прокурора під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій.

**За результатами проходження тренінгу прокурор-стажист має отримати:**

#### **знання про:**

- основні положення оперативно-розшукової діяльності, правові підстави та умови проведення оперативно-розшукових заходів і використання матеріалів такої діяльності; співвідношення негласних слідчих (розшукових) дій та оперативно-розшукових заходів, розмежування підстав і суб'єктів їх проведення, діяльність прокурора щодо забезпечення законності під час здійснення цих заходів;
- види та підстави проведення негласних слідчих (розшукових) дій;
- суб'єктів проведення негласних слідчих (розшукових) дій; особливості проведення та фіксації ходу і результатів негласних слідчих (розшукових) дій;
- повноваження прокурора щодо здійснення процесуального керівництва проведенням негласних слідчих (розшукових) дій;
- вимоги до складання процесуальних документів;

#### **уміння та навички:**

- використовувати матеріали оперативно-розшукової діяльності як приводи та підстави для початку досудових розслідувань, самостійного ініціювання проведення негласних слідчих (розшукових) дій;

- складати процесуальні документи щодо проведення негласних слідчих (розшукових) дій;
- доводити під час розгляду у слідчого судді обґрунтованість наданих клопотань про проведення негласних слідчих (розшукових) дій, оцінки законності та дотримання прав осіб під час проведення вказаних дій, а також можливості використання їхніх результатів для доказування у кримінальному провадженні під час складання процесуальних документів.

### **Зміст програми тренінгу**

1. Основні положення оперативно-розшукової діяльності. Правові підстави й умови проведення оперативно-розшукових заходів. Використання результатів оперативно-розшукової діяльності для доказування у кримінальному провадженні.
2. Співвідношення негласних слідчих (розшукових) дій та оперативно-розшукових заходів, розмежування підстав і суб'єктів їх проведення, діяльності прокурора щодо забезпечення законності під час здійснення цих заходів.
3. Види та підстави проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Суб'єкти проведення негласних слідчих (розшукових) дій.
4. Особливості проведення та фіксації перебігу й результатів негласних слідчих (розшукових) дій.
5. Повноваження прокурора щодо здійснення процесуального керівництва проведенням негласних слідчих (розшукових) дій.
6. Підстави та порядок забезпечення прокурором дотримання режиму секретності під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій.
7. Процесуальні документи, які складає прокурор під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Вимоги до складання таких документів. Використання прокурором вітчизняної судової практики та практики Європейського суду з прав людини щодо забезпечення прав осіб під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій і використання їхніх результатів.

### **Самостійна робота на платформі дистанційного навчання**

Прокурор-стажист повинен опрацювати матеріали та/або виконати завдання, розміщені на платформі дистанційного навчання «Портал дистанційного навчання» Тренінгового центру прокурорів України.

## **3.8. Тренінг «Планування. Докази. Доказування»**

**Мета:** оволодіти знаннями та навичками планування досудового розслідування, збирання, перевірки, оцінювання та фіксації доказів для встановлення обставин, що мають значення у кримінальному провадженні.

**За результатами проходження тренінгу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про:**

- ефективного планування заходів досудового розслідування;
- визначення основної та альтернативної версій обставин, які потребують перевірки, доказів та їхніх видів, процесуальних джерел доказів, обставин, які підлягають доказуванню, належності та допустимості доказів;

**уміння та навички:**

- планувати проведення досудового розслідування;
- визначати обставини, що підлягають доказуванню у кримінальному провадженні;
- визначати попередню кримінально-правову кваліфікацію дій особи;
- складати процесуальні рішення щодо проведення процесуальних дій, збирання, перевірки, оцінювання та фіксації доказів.

**Зміст програми тренінгу**

1. Планування досудового розслідування.
2. Докази, їхні види, процесуальні джерела доказів.
3. Обставини, що підлягають доказуванню у кримінальному провадженні.
4. Збирання, перевірка й оцінювання доказів.
5. Фіксація доказів.
6. Належність і допустимість доказів.
7. Реанімація доказів.

**Самостійна робота на платформі дистанційного навчання**

Прокурор-стажист повинен опрацювати матеріали та/або виконати завдання, розміщені на платформі дистанційного навчання «Портал дистанційного навчання» Тренінгового центру прокурорів України.

**3.9. Тренінг «Заходи забезпечення кримінального провадження: тимчасовий доступ до речей і документів, арешт майна, тимчасове вилучення майна»**

**Мета:** оволодіти знаннями про загальні правила, порядок застосування, зміну та скасування заходів забезпечення кримінального провадження, зміст і вимоги до клопотання про тимчасовий доступ до речей та документів і арешт майна, особливості розгляду таких клопотань, виконання ухвали слідчого судді, суду про тимчасовий доступ до речей і документів та арешт майна, а також підстави, порядок і припинення тимчасового вилучення майна.

**За результатами проходження тренінгу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про:**

- поняття, загальні правила та порядок застосування, зміни й скасування таких заходів забезпечення кримінального провадження, як: тимчасовий доступ до речей і документів, арешт майна, тимчасово вилучене майно;
- процесуальний порядок застосування тимчасового доступу до речей і документів, тимчасового вилучення й арешту майна;

**уміння та навички:**

- застосовувати загальні правила, а також порядок зміни та скасування таких заходів забезпечення кримінального провадження, як: тимчасовий доступ до речей і документів, арешт майна, тимчасово вилучене майно;
- скласти клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів, а також про арешт майна.

**Зміст програми тренінгу**

1. Поняття та види заходів забезпечення кримінального провадження.
2. Загальні правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження.
3. Загальний порядок застосування, зміни та скасування заходів забезпечення кримінального провадження.
4. Загальні положення тимчасового доступу до речей і документів:
  - 4.1. зміст клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів та вимоги до його складання;
  - 4.2. речі й документи, до яких заборонено доступ;
  - 4.3. речі й документи, які містять охоронювану законом таємницю;
  - 4.4. розгляд клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів;
  - 4.5. ухвала про тимчасовий доступ до речей і документів; виконання ухвали слідчого судді, суду про тимчасовий доступ до речей і документів;
  - 4.6. наслідки невиконання ухвали слідчого судді, суду про тимчасовий доступ до речей і документів.
5. Загальні положення тимчасового вилучення майна:
  - 5.1. підстави тимчасового вилучення майна;
  - 5.2. порядок тимчасового вилучення майна;
  - 5.3. припинення тимчасового вилучення майна.
6. Загальна характеристика арешту майна:
  - 6.1. порядок та особливості накладення арешту на майно;
  - 6.2. зміст і вимоги клопотання про арешт майна;
  - 6.3. розгляд клопотання про арешт майна;
  - 6.4. вирішення питання про арешт майна;
  - 6.5. порядок скасування арешту майна;
  - 6.6. виконання ухвали про арешт майна.

### **Самостійна робота на платформі дистанційного навчання**

Прокурор-стажист повинен опрацювати матеріали та/або виконати завдання, розміщені на платформі дистанційного навчання «Портал дистанційного навчання» Тренінгового центру прокурорів України.

### **3.10. Тренінг «Повідомлення про підозру»**

**Мета:** оволодіти знаннями про зміст і випадки повідомлення про підозру, особливості вручення та зміни повідомлення про підозру, удосконалити навички складання письмового повідомлення про підозру та його вручення.

**За результатами проходження тренінгу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про:**

- поняття «обґрунтована підозра»;
- випадки застосування повідомлення про підозру;
- особливості повідомлення про підозру у вчиненні кримінального проступку й особливості повідомлення про підозру особам, щодо яких здійснюється особливий порядок кримінального провадження;

**уміння та навички:** складати повідомлення про підозру.

#### **Зміст програми тренінгу**

1. Випадки повідомлення про підозру.
2. Визначення поняття «обґрунтована підозра».
3. Зміст повідомлення про підозру.
4. Особливості вручення повідомлення про підозру.
5. Зміна повідомлення про підозру.
6. Особливості повідомлення про підозру у вчиненні кримінального проступку.
7. Особливості повідомлення про підозру особам, щодо яких здійснюється особливий порядок кримінального провадження.

### **Самостійна робота на платформі дистанційного навчання**

Прокурор-стажист повинен опрацювати матеріали та/або виконати завдання, розміщені на платформі дистанційного навчання «Портал дистанційного навчання» Тренінгового центру прокурорів України.

### **3.11. Тренінг «Затримання. Запобіжні заходи»**

**Мета:** підвищити рівень знань і вмінь щодо затримання осіб та застосування запобіжних заходів у кримінальному провадженні.

**За результатами проходження тренінгу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про:**

- різні види затримання та їхньої процедури, особливості затримання різних категорій осіб;
- поняття запобіжних заходів у кримінальному провадженні та їхні види, обставини, що враховуються під час їх обрання, а також підстави для застосування, зміни та продовження строку їх застосування;
- повноваження прокурора щодо вирішення питання про обрання, зміну та продовження запобіжних заходів;

**уміння та навички:**

- застосовувати відповідні процедури затримання згідно з правовими вимогами;
- розпізнавати особливості затримання різних категорій осіб і вчиняти дії відповідно до цих особливостей;
- застосовувати відповідні процедури затримання в умовах воєнного стану;
- аналізувати підстави для застосування, зміни та продовження строку запобіжних заходів;
- використовувати національну судову практику та практику Європейського суду з прав людини для забезпечення прав осіб під час застосування запобіжних заходів.

**Зміст програми тренінгу**

1. Затримання як тимчасовий запобіжний захід. Види затримання:
  - 1.1. затримання на підставі ухвали слідчого судді, суду про дозвіл на затримання з метою приводу;
  - 1.2. затримання без ухвали про дозвіл на затримання за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення: законне затримання та затримання уповноваженою службовою особою.
2. Особливості затримання окремої категорії осіб.
3. Поняття та види запобіжних заходів у кримінальному провадженні. Обставини, які потрібно враховувати під час обрання запобіжного заходу.
4. Підстави застосування, зміни та продовження строку застосування запобіжних заходів.
5. Повноваження прокурора щодо вирішення питання про застосування, зміну та продовження строку запобіжних заходів. Особливості складання процесуальних документів.

**Самостійна робота на платформі дистанційного навчання**

Прокурор-стажист повинен опрацювати матеріали та/або виконати завдання, розміщені на платформі дистанційного навчання «Портал дистанційного навчання» Тренінгового центру прокурорів України.

### **3.12. Тренінг «Кримінальні проступки»**

**Мета:** оволодіти знаннями про особливості досудового розслідування кримінальних проступків, удосконалити відповідні практичні навички.

**За результатами проходження тренінгу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про:**

- поняття кримінальних проступків;
- загальні положення щодо здійснення дізнання у кримінальних проступках;
- особливості проведення дізнання в окремих складах кримінальних проступків;

**уміння та навички:** здійснювати процесуальне керівництво досудовим розслідуванням у формі дізнання.

#### **Зміст програми тренінгу**

1. Поняття кримінальних проступків і загальні положення щодо здійснення дізнання у кримінальних проступках.
2. Особливості проведення дізнання в окремих складах кримінальних проступків.

### **3.13. Тренінг «Закінчення досудового розслідування. Відкриття матеріалів іншій стороні»**

**Мета:** оволодіти знаннями про форми закінчення досудового розслідування, особливості закінчення досудового розслідування у зв'язку з направленням до суду клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, процесуальний порядок та особливості відкриття матеріалів стороні захисту.

**За результатами проходження тренінгу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про:**

- форми закінчення досудового розслідування, підстави та процесуальний порядок направлення до суду клопотання про застосування примусових заходів медичного та виховного характеру;
- особливості відкриття матеріалів досудового розслідування;

**уміння та навички:**

- організовувати процедуру відкриття матеріалів стороні захисту з дотриманням процесуальних строків і гарантій;
- складати процесуальні документи, пов'язані із закінченням досудового розслідування;
- приймати обґрунтовані процесуальні рішення щодо готовності провадження до судового розгляду;
- визначати підстави для направлення до суду обвинувального акта, клопотань про звільнення особи від кримінальної відповідальності та про застосування примусових заходів медичного й виховного характеру.

**Зміст програми тренінгу**

1. Форми закінчення досудового розслідування.
2. Закінчення досудового розслідування направленням до суду клопотання про застосування примусових заходів медичного характеру.
3. Закінчення досудового розслідування направленням до суду клопотання про застосування примусових заходів виховного характеру.
4. Процесуальний порядок відкриття матеріалів іншій стороні.

**Самостійна робота на платформі дистанційного навчання**

Прокурор-стажист повинен опрацювати матеріали та/або виконати завдання, розміщені на платформі дистанційного навчання «Портал дистанційного навчання» Тренінгового центру прокурорів України.

**3.14. Тренінг «Звернення до суду з обвинувальним актом. Вимоги до написання обвинувального акта»**

**Мета:** оволодіти знаннями про підстави для складання обвинувального акта, форму, зміст і вимоги до написання (складання) обвинувального акта, особливості вручення копії обвинувального акта та реєстру матеріалів досудового розслідування, а також про актуальну судову практику повернення прокурору обвинувального акта.

**За результатами проходження тренінгу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про:**

- підстави для складання обвинувального акта, форму, зміст і вимоги до складання обвинувального акта;
- вимоги до написання (складання) обвинувального акта;
- особливості вручення копії обвинувального акта та реєстру матеріалів досудового розслідування;
- підстави повернення прокурору обвинувального акта;

**уміння та навички:**

- складати проєкт обвинувального акта за фактичними обставинами справи;
- встановлювати підстави для повернення обвинувального акта.

**Зміст програми тренінгу**

1. Вимоги до обвинувального акта.
2. Форма та зміст обвинувального акта.
3. Реєстр матеріалів досудового розслідування.
4. Надання копії обвинувального акта та реєстру матеріалів досудового розслідування стороні захисту.
5. Судова практика щодо повернення прокурору обвинувального акта.

**Самостійна робота на платформі дистанційного навчання**

Прокурор-стажист повинен опрацювати матеріали та/або виконати завдання, розміщені на платформі дистанційного навчання «Портал дистанційного навчання» Тренінгового центру прокурорів України.

**3.15. Тренінг «Кримінальне провадження на підставі угод»**

**Мета:** оволодіти знаннями та навичками участі прокурора в кримінальному провадженні на підставі угод.

**За результатами проходження тренінгу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про:**

- види угод у кримінальному провадженні;
- підстави й умови укладання угод у кримінальному провадженні;
- процесуальний порядок укладання угод у кримінальному провадженні;
- обставини, що повинні бути враховані під час укладання угод у кримінальному провадженні;
- процесуальні наслідки укладення угод у кримінальному провадженні;
- вимоги та зміст угод у кримінальному провадженні;

**уміння та навички:**

- брати участь у кримінальному провадженні на підставі угод;
- складати угоди про визнання винуватості у кримінальному провадженні.

**Зміст програми тренінгу**

1. Види угод у кримінальному провадженні. Процесуальний порядок ініціювання та укладання угод.

2. Обставини, що підлягають урахуванню прокурором під час укладання угоди про визнання винуватості. Процесуальні наслідки укладення угод у кримінальному провадженні.
3. Зміст і вимоги, яким мають відповідати угоди у кримінальному провадженні. Участь прокурора у кримінальному провадженні на підставі угод.

#### **Самостійна робота на платформі дистанційного навчання**

Прокурор-стажист повинен опрацювати матеріали та/або виконати завдання, розміщені на платформі дистанційного навчання «Портал дистанційного навчання» Тренінгового центру прокурорів України.

### **3.16. Тренінг «Закриття кримінального провадження. Звільнення особи від кримінальної відповідальності»**

**Мета:** оволодіти знаннями про повноваження прокурора щодо закриття кримінального провадження, правові підстави та порядок прийняття рішень про його закриття під час досудового розслідування, а також про підстави та порядок скасування необґрунтованих постанов слідчого, дізнавача про закриття кримінального провадження; отримати розуміння правових підстав і процесуального порядку звільнення особи від кримінальної відповідальності та звернення прокурора до суду з відповідним клопотанням.

**За результатами проходження тренінгу прокурор-стажист має отримати:**

#### **знання про:**

- підстави для прийняття рішення про закриття кримінального провадження, а також скасування необґрунтованої постанови слідчого, дізнавача про закриття кримінального провадження;
- процесуальний порядок закриття кримінального провадження під час досудового розслідування;
- особливості перевірки законності й обґрунтованості рішень про закриття кримінального провадження, порядок скасування незаконних і необґрунтованих постанов про закриття кримінального провадження;
- підстави для оскарження рішень про закриття кримінального провадження його учасниками;
- вимоги до змісту постанови про закриття кримінального провадження та постанови про скасування постанови про закриття кримінального провадження;
- підстави для звільнення особи від кримінальної відповідальності;
- процесуальний порядок звільнення особи від кримінальної відповідальності;

- вимоги до клопотання прокурора про звільнення особи від кримінальної відповідальності;

**уміння та навички:**

- встановлювати достатні підстави для закриття кримінального провадження під час досудового розслідування, а також підстави для скасування постанови слідчого, дізнавача про закриття кримінального провадження та приймати відповідні рішення;
- складати постанову про закриття кримінального провадження під час досудового розслідування та постанову про скасування постанови слідчого, дізнавача про закриття кримінального провадження;
- встановлювати підстави для звільнення особи від кримінальної відповідальності, дотримуватися процесуального порядку звільнення особи від кримінальної відповідальності;
- складати клопотання прокурора про звільнення від кримінальної відповідальності.

**Зміст програми тренінгу**

1. Підстави та процесуальний порядок закриття кримінального провадження. Повноваження прокурора.
2. Структура та зміст постанови про закриття кримінального провадження.
3. Вимоги до складання постанови про закриття кримінального провадження.
4. Структура та зміст постанови про скасування постанови слідчого, дізнавача про закриття кримінального провадження. Підстави для прийняття такого рішення.
5. Підстави та процесуальний порядок звільнення особи від кримінальної відповідальності.
6. Складання клопотання прокурора про звільнення від кримінальної відповідальності.
7. Зміст і вимоги, яким має відповідати клопотання прокурора про звільнення від кримінальної відповідальності.

**Самостійна робота на платформі дистанційного навчання**

Прокурор-стажист повинен опрацювати матеріали та/або виконати завдання, розміщені на платформі дистанційного навчання «Портал дистанційного навчання» Тренінгового центру прокурорів України.

**3.17. Тренінг «Основні засади ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань»**

**Мета:** оволодіти знаннями про порядок роботи з ЄРДР.

**За результатами проходження тренінгу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про:**

- внесення відомостей до ЄРДР;
- здійснення пошуку необхідного кримінального провадження за допомогою системи фільтрів;
- формування й опрацювання аналітичних матеріалів ЄРДР;

**уміння та навички:**

- вносити відомості до ЄРДР;
- здійснювати пошук відомостей;
- формувати аналітичні дані й опрацьовувати їх.

**Зміст програми тренінгу**

1. Основні засади ведення ЄРДР: порядок і строки внесення відомостей.
2. Особливості фіксування даних кримінальних правопорушень та осіб, які їх вчинили.
3. Аналітичні можливості ЄРДР.

**3.18. Дистанційний курс «Особливості кримінального провадження щодо кримінальних правопорушень, пов'язаних із домашнім насильством, крізь призму потерпіло орієнтованих підходів»**

Прокурор-стажист повинен опрацювати матеріали та виконати всі завдання до дистанційного курсу, розміщеного на Порталі дистанційного навчання ТЦПУ.

**Мета:** поглибити знання про особливості кримінального провадження щодо кримінальних правопорушень, пов'язаних із домашнім насильством, з дотриманням підходів, орієнтованих на потерпілого.

**За результатами проходження дистанційного курсу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про:**

- домашнє насильство як гендерно зумовлене насильство;
- національні та міжнародні стандарти у цій сфері;
- основи правової кваліфікації кримінальних правопорушень, пов'язаних із домашнім насильством;
- особливості досудового розслідування, процесуального керівництва та підтримання публічного обвинувачення;
- підходи, орієнтовані на потерпілого, та механізми перенаправлення постраждалих;

**уміння та навички:**

- здійснювати правову кваліфікацію таких кримінальних правопорушень;
- реалізовувати процесуальне керівництво та підтримувати публічне обвинувачення;
- застосовувати потерпіло орієнтований підхід у роботі;
- ефективно комунікувати з потерпілими та забезпечувати їхнє перенаправлення до відповідних служб.

**Зміст програми дистанційного курсу**

1. Особливості правової кваліфікації. Національні та міжнародні стандарти.
2. Особливості досудового розслідування та процесуального керівництва у кримінальних правопорушеннях, пов’язаних із домашнім насильством, крізь призму потерпіло орієнтованих підходів.
3. Особливості підтримання публічного обвинувачення прокурором у кримінальних правопорушеннях, пов’язаних із домашнім насильством.
4. Ефективне перенаправлення потерпілих від домашнього насильства.

**4. ПІДТРИМАННЯ ПУБЛІЧНОГО ОБВИНУВАННЯ В СУДІ**

| № з/п | Тематика навчального заходу                                                                                                                      | Всього годин за очною та онлайн формами навчання | Всього годин за дистанційною формою навчання | Всього годин |
|-------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|----------------------------------------------|--------------|
| 4.1   | Підтримання публічного обвинувачення в суді                                                                                                      |                                                  | 8                                            | 8            |
| 4.2   | Участь прокурора у підготовчому судовому засіданні                                                                                               | 4,5                                              | 1,5                                          | 6            |
| 4.3   | Підготовка до судового розгляду. Визначення обсягу доказів, що підлягають дослідженню, та порядок їх дослідження. Тактика подання доказів у суді | 4,5                                              | 1,5                                          | 6            |
| 4.4   | Вступна промова прокурора                                                                                                                        | 3                                                | 1,5                                          | 4,5          |

|                             |                                                                                                 |     |      |      |
|-----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|------|------|
| 4.5                         | Методика і тактика проведення допиту в суді: обвинуваченого, потерпілого, свідка                | 3   | 1,5  | 4,5  |
| 4.6                         | Зміна обвинувачення. Висунення додаткового обвинувачення. Відмова від підтримання обвинувачення | 4,5 | 1,5  | 6    |
| 4.7                         | Обвинувальна промова прокурора                                                                  | 3   | 1,5  | 4,5  |
| 4.8                         | Призначення покарань                                                                            | 6   |      | 6    |
| 4.9                         | Оскарження судових рішень у судах апеляційної та касаційної інстанцій                           | 4,5 | 1,5  | 6    |
| <b>ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ</b> |                                                                                                 |     |      | 1    |
| <b>Всього:</b>              |                                                                                                 | 33  | 18,5 | 52,5 |

#### **4.1. Дистанційний курс «Підтримання публічного обвинувачення в суді»**

Прокурор-стажист повинен опрацювати матеріали та виконати всі завдання до дистанційного курсу, розміщеного на Порталі дистанційного навчання ТЦПУ.

**Мета:** опанувати основи підтримання публічного обвинувачення під час судового провадження; сформувані уміння та навички участі прокурора у підготовчому провадженні, судовому розгляді, а також у судах апеляційної та касаційної інстанцій.

**За результатами проходження дистанційного курсу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про:**

- особливості участі прокурора у підготовчому провадженні та судовому розгляді;
- особливості участі прокурора у судах апеляційної та касаційної інстанцій;

**уміння та навички:**

- брати участь у підготовчому провадженні та судовому розгляді;
- здійснювати підтримання публічного обвинувачення;
- реалізовувати повноваження прокурора в судах апеляційної та касаційної інстанцій.

**Зміст програми дистанційного курсу**

1. Участь прокурора у підготовчому провадженні.
2. Участь прокурора під час судового розгляду кримінального провадження.
3. Участь прокурора у кримінальному провадженні в суді апеляційної інстанції.
4. Участь прокурора у кримінальному провадженні в суді касаційної інстанції.

## **4.2. Тренінг «Участь прокурора у підготовчому судовому засіданні»**

**Мета:** набути знання, уміння та навички участі прокурора у підготовчому судовому засіданні в суді першої інстанції.

**За результатами проходження тренінгу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про:**

- кримінальне процесуальне законодавство щодо процедури проведення підготовчого судового засідання та рішень, які має право прийняти суд за результатами підготовчого судового засідання, можливості їх подальшого оскарження прокурором;
- кримінальне процесуальне законодавство щодо вирішення питань, пов'язаних із підготовкою до судового розгляду;

**уміння та навички:**

- дотримуватися процесуальної процедури участі у підготовчому судовому засіданні;
- аргументувати позицію сторони обвинувачення щодо рішень, які має право прийняти суд за результатами підготовчого судового засідання;
- мотивувати позицію сторони обвинувачення щодо заявлених учасниками кримінального провадження клопотань під час судового засідання;
- подавати заяву та клопотання під час підготовчого судового засідання.

**Зміст програми тренінгу**

1. Процесуальний порядок проведення підготовчого судового засідання.
2. Рішення, які має право прийняти суд за результатами підготовчого судового засідання.

3. Участь прокурора у вирішенні питань, пов'язаних із підготовкою до судового розгляду.

#### **Самостійна робота на платформі дистанційного навчання**

Прокурор-стажист повинен опрацювати матеріали та/або виконати завдання, розміщені на платформі дистанційного навчання «Портал дистанційного навчання» Тренінгового центру прокурорів України.

### **4.3. Тренінг «Підготовка до судового розгляду. Визначення обсягу доказів, що підлягають дослідженню, та порядок їх дослідження. Тактика подання доказів у суді»**

**Мета:** набути знання, уміння та навички підготовки до судового розгляду, подання доказів сторони обвинувачення в суді та визначення обсягу доказів, що підлягають дослідженню, й порядку їх дослідження.

**За результатами проходження тренінгу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про:** кримінальне процесуальне законодавство щодо процедури й участі прокурора під час визначення обсягу доказів, які підлягають дослідженню, та порядку їх дослідження;

#### **уміння та навички:**

- здійснювати підготовку до судового розгляду;
- аналізувати кримінальне провадження та визначати його «слабкі» й «сильні» сторони;
- виробляти тактику подання доказів у суді першої інстанції;
- мотивувати позицію сторони обвинувачення щодо визначення обсягу доказів, які підлягають дослідженню, та порядку їх дослідження в суді.

#### **Зміст програми тренінгу**

1. Особливості підготовки до судового розгляду.
2. Процесуальний порядок подання прокурором доказів під час підтримання публічного обвинувачення в суді.
3. Методика і тактика подання доказів у суді. Застосування тактичних прийомів під час судового провадження: аналіз доказового матеріалу сторони обвинувачення та сторони захисту, планування, прогнозування і моделювання можливих судових ситуацій, визначення шляхів їх вирішення. Презентація доказового матеріалу сторони обвинувачення.
4. Обсяг доказів, який підлягає дослідженню в суді. Особливості дослідження речових доказів у суді.

#### **Самостійна робота на платформі дистанційного навчання**

Прокурор-стажист повинен опрацювати матеріали та/або виконати завдання, розміщені на платформі дистанційного навчання «Портал дистанційного навчання» Тренінгового центру прокурорів України.

#### **4.4. Тренінг «Вступна промова прокурора»**

**Мета:** набути знання, уміння та навички виступу в суді із вступною промовою.

**За результатами проходження тренінгу прокурор-стажист має отримати:**

##### **знання про:**

- зміст і структуру вступної промови прокурора;
- вербальні та невербальні прийоми під час виступу;

##### **уміння та навички:**

- опанувати основи ораторського мистецтва;
- застосовувати риторичні прийоми під час виступу;
- презентувати докази сторони обвинувачення, які підтверджуватимуть обставини, викладені в обвинувальному акті;
- використовувати наочні засоби під час виступу.

##### **Зміст програми тренінгу**

1. Ораторське мистецтво. Риторичні прийоми прокурора під час виступу із вступною промовою.
2. Процесуальна процедура виступу із вступною промовою під час судового розгляду.
3. Зміст і структура вступної промови прокурора.

#### **Самостійна робота на платформі дистанційного навчання**

Прокурор-стажист повинен опрацювати матеріали та/або виконати завдання, розміщені на платформі дистанційного навчання «Портал дистанційного навчання» Тренінгового центру прокурорів України.

#### **4.5. Тренінг «Методика і тактика проведення допиту в суді: обвинуваченого, потерпілого, свідка»**

**Мета:** набути знання, уміння і навички застосування методик і тактик проведення допиту обвинуваченого, потерпілого та свідка в суді.

**За результатами проходження тренінгу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про:**

- кримінальне процесуальне законодавство;
- методики і тактики проведення допиту обвинуваченого, потерпілого та свідка в суді;

**уміння та навички:**

- проводити допит обвинуваченого, потерпілого;
- прямий і перехресний допити свідка під час судового розгляду;
- дискредитувати свідка.

**Зміст програми тренінгу**

1. Процесуальна процедура допиту обвинуваченого. Методика і тактика проведення допиту обвинуваченого.
2. Процесуальна процедура допиту потерпілого. Методика і тактика проведення допиту потерпілого.
3. Процесуальна процедура допиту свідка. Методика і тактика проведення прямого та перехресного допитів свідка. Дискредитація свідка.

**Самостійна робота на платформі дистанційного навчання**

Прокурор-стажист повинен опрацювати матеріали та/або виконати завдання, розміщені на платформі дистанційного навчання «Портал дистанційного навчання» Тренінгового центру прокурорів України.

#### **4.6. Тренінг «Зміна обвинувачення. Висунення додаткового обвинувачення. Відмова від підтримання обвинувачення»**

**Мета:** набути знання, уміння і навички застосування правових підстав і процесуального порядку зміни обвинувачення, висунення додаткового обвинувачення та відмови від підтримання публічного обвинувачення, складання процесуальних документів.

**За результатами проходження тренінгу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про:**

- кримінальне процесуальне законодавство щодо зміни обвинувачення, висунення додаткового обвинувачення та відмови від підтримання публічного обвинувачення;

- структуру та зміст процесуальних документів, які прокурор повинен скласти під час прийняття рішення про зміну обвинувачення, висунення додаткового обвинувачення та відмову від підтримання публічного обвинувачення;

**уміння та навички:**

- дотримуватися процесуальної процедури участі у судовому засіданні під час зміни обвинувачення, висунення додаткового обвинувачення та відмови від підтримання публічного обвинувачення;
- складати процесуальні документи про зміну обвинувачення, висунення додаткового обвинувачення та відмову від підтримання публічного обвинувачення.

**Зміст програми тренінгу**

1. Визначення меж судового розгляду кримінального провадження.
2. Процесуальні повноваження прокурора щодо зміни обвинувачення в суді.
3. Процесуальні повноваження прокурора щодо висунення додаткового обвинувачення.
4. Правові підстави та процесуальний порядок відмови прокурора від підтримання обвинувачення в суді.
5. Форма та зміст процесуальних документів прокурора під час зміни, висунення додаткового обвинувачення, а також відмови від підтримання обвинувачення в суді.

**Самостійна робота на платформі дистанційного навчання**

Прокурор-стажист повинен опрацювати матеріали та/або виконати завдання, розміщені на платформі дистанційного навчання «Портал дистанційного навчання» Тренінгового центру прокурорів України.

**4.7. Тренінг «Обвинувальна промова прокурора»**

**Мета:** набути знання, уміння та навички виступу в суді з обвинувальною промовою.

**За результатами проходження тренінгу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про:**

- кримінальну процесуальну процедуру судових дебатів;
- зміст і структуру обвинувальної промови прокурора;

**уміння та навички:**

- опанувати основи ораторства;

- застосовувати риторичні прийоми під час виступу з обвинувальною промовою;
- використовувати наочні засоби під час виступу;
- здійснювати підготовку до виступу в суді з обвинувальною промовою;
- доводити позицію сторони обвинувачення щодо винуватості особи, обвинуваченої у кримінальному провадженні;
- обирати засоби переконання залежно від обставин кримінального провадження;
- спростовувати доводи сторони захисту.

#### **Зміст програми тренінгу**

1. Процесуальна процедура судових дебатів.
2. Основні етапи підготовки прокурора до виступу з обвинувальною промовою.
3. Зміст і структура обвинувальної промови прокурора. Правила спростування доводів сторони захисту.

#### **Самостійна робота на платформі дистанційного навчання**

Прокурор-стажист повинен опрацювати матеріали та/або виконати завдання, розміщені на платформі дистанційного навчання «Портал дистанційного навчання» Тренінгового центру прокурорів України.

### **4.8. Тренінг «Призначення покарань»**

**Мета:** набути знання, уміння та навички застосування правил призначення покарань, видів покарань та особливостей призначення покарань.

**За результатами проходження тренінгу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про** загальні засади призначення покарань;

#### **уміння та навички:**

- визначати правові підстави для призначення основних і додаткових покарань;
- обґрунтовувати позицію щодо виду та розміру покарання з урахуванням загальних засад його призначення;
- аргументовано визначати покарання за сукупністю вироків і за сукупністю злочинів, за незакінчений злочин, за злочин, вчинений у співучасті, з урахуванням ролі кожного співучасника, а також призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом;
- формувати в суді послідовну, юридично виважену та переконливу позицію щодо призначення покарання;

- застосовувати норми кримінального та кримінального процесуального законодавства, а також актуальну судову практику під час обґрунтування покарання.

#### **Зміст програми тренінгу**

1. Загальні засади призначення покарання.
2. Види покарань та особливості їх призначення.
3. Визначення розміру покарання між мінімальним і максимальним, передбаченого санкцією відповідної статті КК України.
4. Призначення покарання нижче від найнижчої межі або іншого більш м'якого покарання, ніж передбачено законом (ст. 69 КК України).
5. Призначення покарання за незакінчений злочин і злочин, вчинений у співучасті.
6. Призначення покарання за сукупністю злочинів і сукупністю вироків.
7. Призначення основного та додаткового покарання за сукупністю злочинів і сукупністю вироків (статті 71, 72 КК України).
8. Звільнення від відбування покарання з випробуванням (статті 75, 79, 105 КК України).

#### **4.9. Тренінг «Оскарження судових рішень у судах апеляційної та касаційної інстанцій»**

**Мета:** набути знання, уміння та навички застосування норм кримінального та кримінального процесуального законодавства у практичній діяльності під час оскарження судових рішень у судах апеляційної та касаційної інстанцій, підготовки та складання апеляційних і касаційних скарг.

**За результатами проходження тренінгу прокурор-стажист має отримати:**

##### **знання про:**

- кримінальне процесуальне законодавство щодо апеляційного та касаційного оскарження судових рішень;
- зміст і структуру апеляційної та касаційної скарги;

##### **уміння та навички:**

- застосовувати норми кримінального і кримінального процесуального законодавства під час оскарження судових рішень у судах апеляційної та касаційної інстанцій;
- здійснювати підготовку та складати апеляційну і касаційну скарги.

#### **Зміст програми тренінгу**

1. Судові рішення, які можуть бути оскаржені в апеляційному та касаційному порядку.
2. Суб'єкти оскарження судових рішень.

- 3. Порядок і строки апеляційного та касаційного оскарження.
- 4. Межі перегляду судом апеляційної та касаційної інстанцій.
- 5. Підстави для скасування або зміни судового рішення під час розгляду справи в судах апеляційної та касаційної інстанцій.
- 6. Повноваження суду апеляційної / касаційної інстанції за наслідками розгляду апеляційної / касаційної скарги.
- 7. Вимоги до апеляційної / касаційної скарги.

**Самостійна робота на платформі дистанційного навчання**

Прокурор-стажист повинен опрацювати матеріали та/або виконати завдання, розміщені на платформі дистанційного навчання «Портал дистанційного навчання» Тренінгового центру прокурорів України.

**5. НАГЛЯД ЗА ДОДЕРЖАННЯМ ЗАКОНІВ У МІСЦЯХ НЕСВОБОДИ**

| № з/п                       | Тематика навчального заходу                                          | Всього годин за очною та онлайн формами навчання | Всього годин за дистанційною формою навчання | Всього годин |
|-----------------------------|----------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|----------------------------------------------|--------------|
| 5.1                         | Нагляд за додержанням законів у місцях несвободи та органах пробації |                                                  | 10                                           | 8            |
| 5.2                         | Нагляд за додержанням законів у місцях несвободи та органах пробації | 2                                                |                                              | 2            |
| <b>ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ</b> |                                                                      |                                                  |                                              | 1            |
| <b>Всього:</b>              |                                                                      | 2                                                | 10                                           | 13           |

**5.1. Дистанційний курс «Нагляд за додержанням законів у місцях несвободи та органах пробації»**

**Мета:** оволодіти знаннями, уміннями та навичками нагляду за додержанням законів під час виконання судових рішень у кримінальних справах,

а також у сфері пробації та під час вирішення питань, пов'язаних із виконанням вироку.

**За результатами проходження дистанційного курсу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про:**

- законодавство щодо основних засад діяльності органів прокуратури, особливостей здійснення нагляду за додержанням законів у місцях несвободи та органах пробації;
- національні та міжнародні стандарти поводження із в'язнями, критерії оцінювання дотримання прав людини та практичні аспекти здійснення нагляду за додержанням законів у місцях несвободи та органах пробації;
- засади організації та проведення перевірок у піднаглядних органах, участь в судовому провадженні, методику складання документів реагування відповідно до ст. 26 Закону України «Про прокуратуру» та апеляційних скарг;

**уміння та навички:**

- виявляти порушення законодавства у сфері дотримання прав людини;
- вживати заходів реагування на виявлені порушення законодавства, зокрема і в порядку нагляду та апеляційного оскарження незаконних судових рішень;
- здійснювати підготовку та брати участь у перевірках піднаглядних об'єктів;
- здійснювати прокурорський нагляд за додержанням законів під час виконання судових рішень у кримінальних справах, а також під час застосування інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян, у тому числі під час вирішення судом питань, пов'язаних із виконанням вироку;
- виконувати інші заходи, що здійснюються під час наглядової перевірки, та брати участь у судовому провадженні (відбирати пояснення, заявляти клопотання, надавати доручення про проведення службових розслідувань, реагування на повідомлення ЗМІ та звернення громадян тощо).

**Зміст програми дистанційного курсу**

1. Стандарти дотримання прав людини в місцях несвободи.
2. Гарантії дотримання прав людини в місцях несвободи.
3. Організація нагляду за додержанням законів у місцях несвободи та в органах пробації.
  - 3.1. Організація та здійснення перевірок стану додержання законів в органах Національної поліції України;

3.2. Організація та здійснення перевірок стану дотримання законів в ІТТ НПУ;

3.3. Організація нагляду за дотриманням законів у слідчих ізоляторах ДКВС України;

3.4. Організація нагляду за дотриманням законів в установах виконання покарань ДКВС України;

3.5. Перевірки стану дотримання закону щодо забезпечення прав осіб з психічними розладами;

3.6. Перевірки за дотриманням законів під час застосування заходів впливу за адміністративні правопорушення.

4. Нагляд за дотриманням законів в органах пробачії.

4.1. Пробачія: сутність та проблеми реалізації;

4.2. Аспекти організації та здійснення перевірок стану дотримання законів в органах пробачії.

5. Участь прокурора у провадженнях з питань, які вирішує суд під час виконання вироків.

## **5.2. Тренінг «Нагляд за дотриманням законів у місцях несвободи та органах пробачії»**

**Мета:** поглибити знання, отримані під час самостійного дистанційного навчання; опрацювати дискусійні питання, що виникли в процесі самоосвіти; проаналізувати особливості та алгоритми діяльності за цим напрямом.

**За результатами проходження тренінгу прокурор-стажист має отримати:**

**знання про** особливості здійснення нагляду за дотриманням законів у місцях несвободи та органах пробачії;

**уміння та навички** здійснювати нагляд за дотриманням законів під час виконання судових рішень у кримінальних справах, а також у сфері пробачії та під час вирішення питань, пов'язаних із виконанням вироку.

### **Зміст програми тренінгу:**

1. Особливості нагляду за дотриманням законів у місцях несвободи.
2. Особливості нагляду за дотриманням законів в органах пробачії.

## 6. ПРЕДСТАВНИЦТВО ІНТЕРЕСІВ ДЕРЖАВИ В СУДІ

| № з/п                | Тематика навчального заходу                        | Всього годин за очною та онлайн формами навчання | Всього годин за дистанційною формою навчання | Всього годин |
|----------------------|----------------------------------------------------|--------------------------------------------------|----------------------------------------------|--------------|
| 6.1                  | Представництво прокурором інтересів держави в суді | 9                                                | 3                                            | 12           |
| ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ |                                                    |                                                  |                                              | 1            |
| Всього               |                                                    | 9                                                | 3                                            | 13           |

### 6.1. Тренінг «Представництво прокурором інтересів держави в суді»

**Мета:** оволодіти знаннями, уміннями, навичками представництва прокурором інтересів держави в суді.

За результатами проходження тренінгу прокурор-стажист має отримати:

**знання про:**

- цивільне, адміністративне, господарське судочинство;
- порядок організації представницької діяльності прокурора;
- підстави застосування представницьких повноважень прокурора та їх обґрунтування;
- основні види порушень і способи захисту інтересів держави;

**уміння та навички:**

- об'єктивно, всебічно та своєчасно здійснювати представницькі повноваження, перевіряти факти, вживати заходів для поновлення порушених інтересів держави, приймати рішення відповідно до вимог законодавства;
- здійснювати пошук інформації з метою пред'явлення позовів, підготовки та подання позовних заяв, обґрунтування позовних вимог, участі у судових засіданнях.

### Зміст програми тренінгу

1. Підстави застосування представницьких повноважень прокурора та їх обґрунтування.
2. Джерела отримання інформації про наявність підстав для представництва інтересів держави.
3. Категорії позовів за напрямками.
4. Підготовка та пред'явлення прокурорами позовів, дотримання вимог процесуального закону щодо їхньої форми та змісту.
5. Обґрунтування позовних вимог.
6. Основні види порушень і способи захисту інтересів держави.
7. Проблеми, що виникають під час витребування прокурором необхідних документів.
8. Участь прокурора у справах, ініціювання перегляду незаконних судових рішень.
9. Представництво під час виконання судових рішень.
10. Статистична звітність та облік результатів роботи у системі ОСОП.
11. Судова практика.

### **Самостійна робота на платформі дистанційного навчання**

Прокурор-стажист повинен опрацювати матеріали та/або виконати завдання, розміщені на платформі дистанційного навчання «Портал дистанційного навчання» Тренінгового центру прокурорів України.